

16. Про затвердження Положення про Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України: Постанова Кабінету Міністрів України від 25 червня 2020 р. № 614. *Офіційний вісник України*. 2020. № 59. Ст. 1853.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-374-6-53>

ОСОБЛИВОСТІ ПРОЛОНГАЦІЇ ДОГОВОРІВ ЗА ЦИВІЛЬНИМ ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ

Карпенко В. Р.

*бакалавр, студент заочної форми навчання 2 - КМ-4 курсу
Навчально-наукового інституту заочного та дистанційного навчання
Національна академія внутрішніх справ
м. Київ, Україна*

Строк є істотною умовою для будь-яких господарських договорів (частина третя статті 180 Господарського кодексу України). Водночас у цивільних правовідносинах строк буде істотною умовою лише залежно від виду договору, що впливає із частини першої статті 638 Цивільного кодексу України.

Проблемним видається той факт, що законодавцем не визначено універсальні вказівки щодо дій договірних сторін у разі завершення строку дії договору. Так, у Главі 53 Цивільного кодексу України, що стосується укладання, зміни і розірвання договорів в цілому, є лише вказівка, що внесення змін за загальним правилом здійснюється за згодою сторін (частина перша статті 651). Натомість механізм пролонгації договору передбачає оптимізацію часових втрат договірних сторін на погодження та підписання додаткових угод. У зв'язку з викладеним видається доповнити Цивільний кодекс України статтею 651-1, яка міститиме загальні положення щодо автоматичної пролонгації договорів.

Прямі вказівки щодо пролонгації передбачені для договорів найму, управління майном, банківських вкладів та ліцензійних договорів:

- якщо наймач продовжує володіти та/або користуватися майном після закінчення строку договору найму, то договір вважається поновленим на той самий строк, якщо відсутні заперечення наймодавця

протягом одного місяця після закінчення строку договору найму (частина перша статті 764 Цивільного кодексу України);

- після закінчення строку договору управління майном він вважається подовженим на той самий строк і на тих самих умовах, якщо жодна із сторін не заявила про припинення або зміну договору (частина друга статті 1036 Цивільного кодексу України);

- якщо строковий вклад не вимагається вкладником зі спливом строку, то договір вкладу вважається продовженим на умовах вкладу на вимогу (частина четверта статті 1060 Цивільного кодексу України);

- якщо строк ліцензійного договору сторонами не обумовлено, то строком договору є строк чинності виключного майнового права, але не більше п'яти років; якщо за шість місяців до спливу цих п'яти років жодна із сторін письмово не відмовиться від договору, то він продовжений на невизначений час – при цьому строк шість місяців залишається, але вже для повідомлення про розірвання, а не відмову (частина третя статті 1110 Цивільного кодексу України).

Привертає увагу відсутність послідовного підходу:

1. поновлення лише на той самий строк або ж на той самий строк та умови;

2. не завжди згадуються строки повідомлення однієї із сторін стосовно строків договору;

3. не однаковий підхід і до форми комунікації сторін щодо строку договору.

Тож вищезгадані норми потребують уніфікації, а загальні положення щодо пролонгації договорів – відображення у законодавстві.

Також існує проблематика форми пролонгації договору, визнаного дійсним у судовому порядку. До прикладу, згідно з постановою Вищого господарського суду України від 17 березня 2015 року у справі № 910/8194/14 визнано дійсним договір управління майном, але нотаріального посвідчення такий договір не потребує [1].

Так як стаття 654 Цивільного кодексу України вимагає укладання додаткових угод у тій самій формі, що і основних, то залишається відкритим питання як бути з договорами, що потребують нотаріального посвідчення, якщо вони укладені у простій письмовій формі та визнанні дійсними за рішенням суду. Зокрема, у якій формі укладати додаткову угоду до такого договору – у простій письмовій чи у нотаріальній? На нашу думку, рішення суду є вирішальним, тож додаткові угоди теж можуть укладатись у простій письмовій формі (при дотриманні усіх інших вимог закону, до прикладу, щодо державної реєстрації прав за договорами). Тим не менш, однозначна відповідь на це питання має бути відображена у законодавстві.

Отже, пролонгації договорів не присвячено належної уваги у цивільному законодавстві України, що з огляду на популярність такого механізму потребує виправлення.

Література:

1. Постанова Вищого господарського суду України від 17 березня 2015 року у справі № 910/8194/14. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/43181101>

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-374-6-54>

ЗАХИСТ ПРАВ ДІТЕЙ В КОНФЛІКТНИХ ТА НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ ЯК НАПРЯМ РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ ЮРИСПРУДЕНЦІЇ

Слюсаренко К. Р.

*аспірантка кафедри загальної теорії права та держави
Національного університету «Одеська юридична академія»
м. Одеса, Україна*

Основними пріоритетами будь-якої держави повинно бути належне забезпечення мирного співіснування населення та забезпечення добробуту як на своїй території, так і у міжнародному середовищі. Наразі країни усього світу докладають значних зусиль та ресурсів з метою утворення та діяльності міжнародних організацій, які покликані запобігти збройним конфліктам та кризовим ситуаціям, поширення яких може призвести до масового порушення прав людини, а зокрема дитини, тому що саме її відносять до особливо вразливої категорії осіб, яким необхідний захист. До конфліктних та надзвичайних ситуацій, вирішення яких потребує довготривалої та кропіткої діяльності з боку нашої держави, варто віднести: зміни клімату, пандемію COVID-19 та російську агресію проти України, адже саме під час збройних конфліктів права дітей порушуються в значній мірі.

Аналізу наслідків впливу збройної агресії на життя дитини та виявленню особливостей забезпечення окремих прав дитини в умовах збройного конфлікту в Україні приділяли увагу такі науковці, як: І. Васильківська, К. Ігнатенко, О. Задніпровська, Н. Філіпська, О. Кочеміровська, А. Лазоренко, Г. Мазур, В. Мицик, І. Ничитайло, Н. Опольська, А. Полтораєв, В. Репецький І. Сандоз, Ч. Свінарські, М.